

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 5 grudnia 2022 r.

DIH-4.707.16.2022.TN

DECYZJA DIH-IV-11/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 735 z późn. zm.), zwanej dalej „KPA”, art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania z dnia 21 października 2022 r. wniesionego przez Pana K. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: K. K. B. z głównym miejscem wykonywania działalności w N. S., od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie nr 119/2022 (nr akt kontroli ZS.8361.209.2022) z dnia 7 października 2022 r. wydanej w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę Pana K. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: K. K. B. kary pieniężnej w wysokości 1300 zł (jeden tysiąc trzysta złotych) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach co wyraziło się nieuwidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 38 rodzajów towarów w opakowaniach objętych takim obowiązkiem, na ogółem 71 poddanych ocenie w zakresie stosowania oznaczeń cenowych,

**Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniu 27 października 2022 r. do Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie, zwanego dalej „Małopolskim WIIH” wpłynęło odwołanie z dnia 21 października 2022 r., które zostało wniesione przez Pana K. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: K. K. B., od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie nr 119/2022 (nr akt kontroli ZS.8361.209.2022) z dnia 7 października 2022 r. wydanej w przedmiocie nałożenia na w/w przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 1300 zł z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”, co wyraziło się nieuwidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 38 rodzajów towarów w opakowaniach objętych takim

obowiązkiem, na ogółem 71 towarów poddanych ocenie w zakresie stosowania oznaczeń cenowych.

Decyzja Małopolskiego WIIH została doręczona Stronie w dniu 17 października 2022 r. natomiast odwołanie zostało nadane u operatora publicznego usług pocztowych w dniu 24 października 2022 r. Pismem z dnia 28 października 2022 r. Małopolski WIIH przekazał przedmiotowe odwołanie do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu”.

W dniach 16, 17 i 18 sierpnia 2022 r. inspektorzy Małopolskiego WIIH przeprowadzili kontrolę w sklepie w N. S., ul. N., należącym do przedsiębiorcy: K. K., działającego pod firmą: K. K. B.. W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na niewidocznieniu w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 39 rodzajów towarów w opakowaniach objętych takim obowiązkiem, na ogółem 72 towarów poddanych ocenie w zakresie stosowania oznaczeń cenowych, przeznaczonych do sprzedaży według masy lub objętości, o ilościach nominalnych innych niż 1 kilogram lub 1 litr oraz dziesiętne wielokrotności i podwielokrotności tych jednostek miar. Powyższe niezgodności zapisane w protokole kontroli i załączniku do tego protokołu zostały zmniejszone o jeden towar z uwagi na podwójne przywołanie tego towaru w protokole kontroli. Pismem z dnia 8 września 2022 r. Małopolski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach postępowania administracyjnego, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i pouczył stronę o przysługującym prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, tj. m.in. do składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów. Zwrócono się również o przekazanie informacji o wielkości obrotów i przychodu firmy osiągniętych w roku 2021, w terminie 7 dni od daty doręczenia ww. pisma. W odpowiedzi na powyższe, strona przesłała wiadomość e-mailową z dnia 20 września 2022 r., w której poinformowała o wielkości m.in. przychodu osiągniętego w 2021 roku oraz zwróciła się z prośbą o odstąpienie od nakładania kary, powołując się na natychmiastowe usunięcie nieprawidłowości.

Małopolski WIIH decyzją nr 119/2022 (nr akt kontroli: ZS.8361.209.2022) z dnia 7 października 2022 r. nałożył na przedsiębiorcę K. K., działającego pod firmą: K. K. B., karę pieniężną w wysokości 1.300,00 zł z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, co wyraziło się niewidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 38 rodzajów towarów w opakowaniach objętych takim obowiązkiem, na ogółem 71 towarów poddanych ocenie w zakresie prawidłowości stosowania oznaczeń cenowych.

Strona wniosła odwołanie od w/w decyzji. Prezes Urzędu pismem z dnia 7 listopada 2022 r. zawiadomił stronę o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma. Strona nie zajęła stanowiska w sprawie.

W swoim odwołaniu od zaskarżonej decyzji, strona wniosła o uchylenie decyzji 119/2022 z 7 października 2022 r., i ponowne rozpatrzenie sprawy w świetle uzasadnienia zawartego w odwołaniu.

- 1) strona zakwestionowała 38 produktów, które zostały wymienione w załączniku nr 1 do protokołu kontroli w pozycji od 44 do 72, ponieważ są to produkty tradycyjne, regionalne, specyficzne, o różnym i wyjątkowym składzie, bez konserwantów i o fantazyjnych nazwach - są to produkty inne, oryginalne a produkty danego asortymentu produkowane są tylko w jednej gramaturze;

- 2) przeprowadzona kontrola pozytywnie wypadła w zakresie rzetelności obsługi, legalności prowadzonej działalności; wszystkie nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zostały natychmiast wyeliminowane; podkreślenia wymaga również fakt, że organy kontroli państwowej nie stwierdzały nieprawidłowości w zakresie prowadzonej działalności;
- 3) kara w wysokości 1300,00zł jest bardzo duża i znacznie pogorszy sytuację firmy.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji Organu pierwszej instancji. W toku postępowania Organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie Strony jest uzasadnione oraz sprawdza czy wydana decyzja była prawidłowa.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes Urzędu wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym ich wszechstronnej oceny.

W trakcie kontroli inspektorzy sprawdzili prawidłowość uwidaczniania cen i cen jednostkowych. Ustalono, że w ofercie handlowej znajduje się około 400 pozycji towarowych.

Do kontroli wytypowano 71 losowo wybranych rodzajów towarów w opakowaniach jednostkowych i sprzedawanych wg masy, ujętych w załączniku nr 1 do protokołu kontroli. Niezgodności z wymaganiami ustawowymi stwierdzono w 38 przypadkach poprzez nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla towarów oferowanych do sprzedaży w opakowaniach, podlegających takiemu obowiązkowi (wymienionych w załączniku nr 1 do protokołu kontroli w pozycji od 34 do 72). Zakwestionowane towary to powidła, konfitury, syropy, soki, owoce w syropach, sosy, chrzan, majonez, ketchup, musztarda, przeciery, makarony, herbatki, przyprawy, buliony. Tym samym niezgodności w zakresie obowiązku uwidocznienia cen jednostkowych dotyczyły 54% towarów poddanych kontroli.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Ujawnione nieprawidłowości stanowią naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług z dnia 9 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2121), zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Z kolei § 3 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za: litr dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości oraz za kilogram dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy, sztukę dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Cena jednostkowa towaru w świetle definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach, oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach. Uwidocznieniem jest ujawnienie informacji wymaganych ustawą w taki sposób, aby były one czytelne, widoczne, łatwo i bezpośrednio dostępne dla nabywców i aby przeciętny konsument mógł się samodzielnie zaznajomić z danymi na temat ceny i ceny jednostkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodów.

Stopień naruszenia obowiązków – został określony jako wyższy niż znikomy, ponieważ zostały naruszone podstawowe obowiązki dotyczące uwidaczniania cen i cen jednostkowych. Stwierdzono brak w jakiegokolwiek formie informacji o cenie jednostkowej towaru. Powyższe godzi w prawo konsumenta do informacji, a także uniemożliwia mu porównanie cen towarów znajdujących się w obrocie handlowym. Wyższy niż znikomy stopień naruszenia odnosi się do uchybień, do których należą brak informacji o cenach jednostkowych w odniesieniu do części towarów. Cena oraz cena jednostkowa są bowiem podstawowym kryterium informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych. Brak uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach uniemożliwia kupującemu porównanie cen towarów z cenami towarów podobnych lecz o innej masie czy objętości, a przez to utrudnia kupującemu dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru towaru, naruszając ich interesy ekonomiczne oraz prawo do rzetelnej informacji o cenie.

Powyższe wynika z podstawowego celu dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L 80 z 18.03.1998 r. s. 27), zwanej „dyrektywą 98/6/WE”. zm. Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającą Dyrektywę Rady 93/13/EWG i Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta z dnia 27 listopada 2019 r. (Dz.Urz.UE.L Nr 328, str. 7).

Podstawowym celem dyrektywy 98/6/WE jest dokładne, przejrzyste i jednoznaczne informowanie konsumentów o cenach oferowanych im produktów, w szczególności przy zapewnieniu możliwości porównania cen. Przekazywanie takich informacji umożliwia dokonanie świadomego wyboru na podstawie prostych porównań (motyw 2 i 6 preambuły dyrektywy 98/6/WE).

Obowiązek uwidaczniania cen i cen jednostkowych jest to obowiązek informacyjny o charakterze przedumownym, czyli dotyczy okresu podejmowania decyzji przez konsumenta przed zawarciem umowy. Realizacja tego obowiązku ma przyczynić się do podjęcia decyzji w zakresie zawarcia umowy z przedsiębiorcą. Każdorazowe naruszenie obowiązków w zakresie informowania o cenach, oceniać należy w kontekście ryzyka dokonania przez konsumenta zakupu bez możliwości pełnego rozeznania.

Konsumenci dla 54 % towarów (objętych kontrolą) nie otrzymywali informacji o cenach jednostkowych, co uniemożliwiało im dokonanie świadomego wyboru produktu w oparciu o to kryterium oraz porównanie cen między produktami poszczególnych marek bądź takimi samymi produktami o różnej gramaturze. Podkreślić należy, że celem regulacji w zakresie informowania o cenach jest poprawa ochrony interesów konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami - motyw 1 dyrektywy 98/6/WE.

Tym samym obowiązkiem Strony było podanie informacji o cenach jednostkowych w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze,

bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, dla wszystkich wyrobów podlegających temu obowiązkowi, a Strona w przypadku 38 wyrobów tego obowiązku nie dopełniła. Strona uwidoczniła ceny oferowanych towarów, więc skoro zrealizowała jeden z ciążących na niej obowiązków, możliwe było także wykonanie drugiego obowiązku, to jest uwidocznienie cen jednostkowych.

Dotychczasowa działalność przedsiębiorcy – jest to przesłanka, która wymaga dostosowania sankcji do konkretnego przedsiębiorcy oraz uwzględnienia dotychczasowej działalności w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy o informowaniu o cenach. Organ I instancji nie nakładał dotychczas na stronę kar pieniężnych z tytułu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Organ I instancji wskazał, że na uwzględnienie zasługuje również jej pozytywna postawa wobec wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości już w toku kontroli. Jednakże nie bez znaczenia pozostaje jednak okres jej funkcjonowania na rynku - od 26 czerwca 2017 r. (zgodnie z informacją z CEIDG), a zatem wystarczający okres na to, aby strona mogła zapoznać się z obowiązującymi przepisami i przestrzegać ich zgodnie z przepisami ustawy o informowaniu o cenach.

Wielkość obrotów i przychodu - uwzględniając przekazane informacje w tym zakresie zakwalifikowano stronę do grupy mikroprzedsiębiorców. Powyższe miało wpływ na ustalenie wymiaru kary. Z uwagi na to, że górny próg wymiaru kary zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach wynosi 20 000 zł. Wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1300 zł stanowi 6,5 % górnego wymiaru kary, pomimo stwierdzenia 54 % niezgodności w stosunku do towarów skontrolowanych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Ponadto wskazać należy, że kara pieniężna powinna także odpowiadać wymogom wskazanym przez ustawodawcę unijnego, który w art. 8 ust. 1 dyrektywy 98/6/WE, nakazuje, że kara musi być skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstraszająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, powinna być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Przepisy ww. dyrektywy stosowane są przez Organ pomocniczo.

Na tej podstawie, Prezes Urzędu stwierdza, że zasadne jest nałożenie na przedsiębiorcę na przedsiębiorcę K. K., działającego pod firmą: K. K. B., kary pieniężnej w wysokości 1.300,00 zł z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Odnosnie zarzutów strony, Prezes Urzędu informuje co następuje.

Ad. 1)

Strona zakwestionowała 38 produktów, które zostały wymienione w załączniku nr 1 do protokołu kontroli w pozycji od 44 do 72, ponieważ są to produkty tradycyjne, regionalne, specyficzne, o różnym i wyjątkowym składzie, bez konserwantów i o fantazyjnych nazwach. Są to produkty inne, oryginalne. Produkty danego asortymentu produkowane są tylko w jednej gramaturze. Strona powołała się na § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen,

zgodnie z którym nie ma wymogu uwidaczniania cen jednostkowych produktów gdy cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży. Produktów B. nie można porównać z innymi, ponieważ nie ma produktów porównywalnych. Nie można porównać ceny produktów tj. majonezy, keczupy, sosy, przetwory owocowe, przetwory warzywne „B.” wyprodukowane bez konserwantów, substancji dodatkowych dozwolonych z cenami produktów o podobnych lub nawet takich samych nazwach ale naszpikowanych całą gamą dodatków. Nie ma zasadności podawania w przypadku produktów „B.” ceny za litr czy kilogram produktu skoro nie można pod względem jakości porównać go z innym produktem, gdyż takowego nie ma.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, Prezes Urzędu informuje co następuje.

Przepis art. 6 ustawy o informowaniu o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka. Przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości, czy działania naprawcze podjęte w efekcie ustaleń kontroli, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Obowiązujące przepisy, tj.: ustawa o informowaniu o cenach oraz rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen - wynikające wprost z unijnej dyrektywy 98/6/WE obligują przedsiębiorcę (sprzedającego) do wyliczenia i uwidocznienia ceny jednostkowej. Uwidocznienie ceny jednostkowej produktu jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy, z którego są zwolnione wyłącznie produkty wskazane wprost w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównanie cen produktów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Dlatego też oprócz ceny (za produkt) na wywieszce cenowej, w miejscu sprzedaży musi się również na niej znaleźć cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (litr, kilogram). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych produktów w miejscu sprzedaży, ale także mogą faktycznie przekonać się czy podana cena jednostkowa (za litr, kilogram) jest niska czy wysoka i czy nie warto zrobić zakupów w innym sklepie. Brak podania ceny jednostkowej narusza prawo konsumenta do wyczerpującej informacji, a tym samym ogranicza jego możliwość świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru, co prowadzi do zagrożenia jego interesów.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Z kolei § 3 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za: litr dla towaru przeznaczonego do

sprzedaży według objętości oraz za kilogram dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy, za sztukę dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Cena jednostkowa towaru w świetle definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach, oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach. Uwidocznieniem jest ujawnienie informacji wymaganych ustawą w taki sposób, aby były one czytelne, widoczne, łatwo i bezpośrednio dostępne dla nabywców i aby przeciętny konsument mógł się samodzielnie zaznajomić z danymi na temat ceny i ceny jednostkowej.

Uwidocznienie ceny jednostkowej produktu jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy, z którego są zwolnione wyłącznie produkty wskazane wprost w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Zgodnie z § 7 pkt 1-4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen: „Wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do: towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży; towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach); towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach; produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.2).”

W swoim wyroku z dnia 15 października 2021 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wskazał (sygn. akt V SA/Wa 2321/21): „Słusznie bowiem organ podnosi w zaskarżonej decyzji, że brak podania ceny jednostkowej narusza prawo konsumenta do wyczerpującej informacji, a tym samym ogranicza jego możliwości świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru, co prowadzi do zagrożenia jego interesów. Prawidłowo również organ I instancji wskazuje, że cena jest jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie towaru przez konsumenta. Ceny jednostkowe umożliwiają konsumentom dokonanie porównania cen między produktami tego samego rodzaju, w różnej wielkości opakowaniach, a tym samym pozwalają im dokonać świadomego i najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru. Dodać do tego jedynie można, że cena i cena jednostkowa stanowią podstawowe kryterium informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych.”

W innym wyroku z dnia 9 października 2019 r. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł (sygn. akt II GSK 709/19): „Ocena, czy w danym przypadku uwidocznienie ceny jednostkowej towaru (usługi) byłoby lub też nie byłoby przydatne ze względu na rodzaj lub przeznaczenie towaru i można zaniechać jej uwidaczniania, stanowi wytyczną ustawową dla właściwego ministra do uregulowania tej kwestii rozporządzeniem. Nie oznacza ona, że o przydatności uwidaczniania ceny rozstrzygać może każdorazowo przedsiębiorca, przyjmując swoje własne kryteria celowości informowania o cenach odpowiednich produktów. Przedsiębiorca zobligowany jest stosować się do przepisów rozporządzenia, które w przypadku uwidaczniania cen na stacjach benzynowych nie wyłącza spod tego obowiązku jakiegokolwiek kategorii paliw (np. w kontekście ich jakości czy spełnienia odpowiedniego pułapu w wolumenie sprzedaży).”

Dalej w swoim wyroku odnoszącym się do sprzedaży paliw ciekłych na stacji benzynowej NSA wskazał: „(...) podkreślić należy, że akt wykonawczy do ustawy i.c.t.u. uwzględnia przypadki, gdy uwidacznianie ceny jednostkowej towaru (usługi) nie byłoby przydatne ze względu na rodzaj lub przeznaczenie towaru. Zostało to uregulowane w pominiętym przez stronę skarżącą § 7 rozporządzenia, w punktach od 1 do 4, gdzie prawodawca wymienia enumeratywnie do jakich towarów (produktów) nie stosuje się

wymogu uwidaczniania cen jednostkowych. Nie wymienia się tam paliw i nie różnicuje się ich na paliwa szlachetne lub inne. (...) Nie znajduje zatem oparcia normatywnego pogląd skarżącej jakoby w przypadku paliw sprzedawanych na stacji benzynowej zgodne z prawem było – na zasadzie wyjątku – odstąpienie od obowiązku uwidaczniania ceny jednostkowej paliwa, w sytuacji gdy uwidacznianie byłoby nieprzydatne ze względu na rodzaj lub przeznaczenie paliwa. Prawodawca w rozporządzeniu nie przewidział tego rodzaju wyjątku dla uwidaczniania cen paliw.”

Jak wynika z powyższego orzecznictwa obowiązkiem strony było stosowanie się do przepisów rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Wyłączenie z obowiązku uwidaczniania cen jednostkowych jest uregulowane wprost w § 7 w/w rozporządzenia, który jest pomijany przez przedsiębiorców lub niewłaściwie interpretowany. Strona powołuje się na fakt, że produktów Bacówka nie można porównać z innymi, ponieważ nie ma produktów porównywalnych. Strona wskazuje, że nie można porównać ceny produktów tj. majonezy, keczupy, sosy, przetwory owocowe, przetwory warzywne „Bacówka” wyprodukowane bez konserwantów, substancji dodatkowych dozwolonych z cenami produktów o podobnych lub nawet takich samych nazwach ale naszpikowanych całą gamą dodatków. Dalej strona wywodzi, że nie ma zasadności podawania w przypadku produktów „Bacówka” ceny za litr czy kilogram produktu skoro nie można pod względem jakości porównać go z innym produktem, gdyż takowego nie ma.

Tym samym strona wyłączyła produkty określone marką z obowiązku uwidaczniania cen nie uwzględniając § 7 w/w rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Należy wskazać, że wskazywane przez stronę majonezy, keczupy, sosy, przetwory owocowe, przetwory warzywne nie zostały wyłączone z uwidaczniania cen jednostkowych na podstawie § 7 w/w rozporządzenia. Rodzaj towaru, czy np. cecha szczególna tego towaru, który jest pozbawiony konserwantów czy dodatkowych substancji dozwolonych nie został uwzględniony jako wyjątek w § 7 w/w rozporządzenia. Również marka towaru „Bacówka” nie ma znaczenia dla wyłączenia tego towaru z uwidaczniania ceny jednostkowej. Adekwatnie powoływanie się na produkty regionalne nie ma znaczenia dla zwolnienia z tego obowiązku. W ocenie Prezesa Urzędu, strona samodzielnie interpretowała przepisy rozporządzenia, co jest niedopuszczalne, ponieważ przepisy ustawy o informowaniu o cenach i rozporządzenia wykonawczego należy interpretować ściśle. Teza wyroku NSA z 9 października 2019 r. sygn. akt II GSK 710/19, że o przydatności uwidaczniania ceny nie może każdorazowo decydować przedsiębiorca, przyjmując swoje własne kryteria celowości informowania o cenach odpowiednich produktów została utrzymana i przywołana w treści uzasadnienia wyroku NSA z 28 września 2021 r. (sygn. akt II GSK 805/21).

Tak jak nie podlega zwolnieniu z obowiązku uwidaczniania ceny jednostkowej rodzaj produktu, który nie został uwzględniony w wyjątkach określonych w § 7 w/w rozporządzenia, tak nie podlegają wyłączeniu produkty spożywcze sprzedawane w opakowaniach pomimo stanowiska strony, że produkty danego asortymentu produkowane są tylko w jednej gramaturze. Na tej podstawie strona wywiodła, że w stosunku do strony ma zastosowanie § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, zgodnie z którym nie ma wymogu uwidaczniania cen jednostkowych produktów gdy cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży.

Przepis art. 3 ust 1 pkt 2 stanowi:

„cena jednostkowa towaru (usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach”.

Powyższa definicja jest definicją ustawową i wyraźnie odnosi się do towarów, których ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Przenosząc powyższą definicję na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że na wszystkich zakwestionowanych towarach została wskazana gramatura w gramach, co oznacza, że ilość towaru została określona w jednostce miary w rozumieniu przepisów o miarach. Powyższe wynika z materiału fotograficznego załączonego do sprawy jak i z załącznika do protokołu kontroli. Tym samym strona była obowiązana do przeliczenia i wskazania ceny jednostkowej.

Wyłączenie zawarte w § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, zgodnie z którym nie ma wymogu uwidaczniania cen jednostkowych produktów gdy cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży nie ma w tym przypadku zastosowania. Towar oferowany do sprzedaży jest towarem pakowanym, czyli jest to produkt w opakowaniu jednostkowym, którego ilość jest odmierzana poza miejscem sprzedaży detalicznej, zgodnie z definicją towaru pakowanego, zawartą w § 2 pkt 1 rozporządzenia wykonawczego. Okoliczność, że producent wybiera opakowania o określonej i jednakowej gramaturze w stosunku do towaru z jednego asortymentu nie ma znaczenia dla sprawy, ponieważ w każdej chwili producent może zmienić wielkość opakowania. Tym samym nie ma w tym przypadku zastosowanie wyłączenie, o którym mowa w § 7 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, ponieważ przepisy odnoszą się do towarów a nie opakowań. Argumentacja strony, że cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży jest nietrafna.

W swoim wyroku z dnia 4 października 2007 r. w punkcie 30 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w sprawie C-457/05 Schutzverband der Spirituosen-Industrie eV (ECLI:EU:C:2007:576):

„Należy wreszcie mieć na uwadze wynikający z dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U. L 80, str. 27) obowiązek oznaczania, bez względu na nominalną objętość opakowania jednostkowego, ceny za jednostkę miary (ww. wyrok w sprawie Ruwet, pkt 56).”

Tym samym obowiązek oznaczania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący bez względu na nominalną objętość opakowania jednostkowego. Tym samym argumentacja strony, że cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży, ponieważ strona sprzedaje towar podlegający wyliczeniu w jednostkach miary z uwagi na jednakowe opakowania w stosunku do towaru określonego asortymentu nie może zostać uwzględniona.

Na marginesie należy wskazać, że wyrok TSUE Ruwet (z 12 października 2000 r., C-3/99, ECLI:EU:C:2000:560, niepublikowany w języku polskim) przywołany w cytowanym powyżej wyroku, że odnosił się do produktu regionalnego sensu stricto czyli cydru. Dlatego też należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem TSUE produkty regionalne nie są zwolnione z obowiązku uwidaczniania ceny jednostkowej.

W tym miejscu należy podkreślić, że zarówno szczegółowa informacja o składzie produktu spożywczego (na co zwraca uwagę strona) jak i informacja o cenie i cenie jednostkowej, to podstawowe dane, na jakich konsument opiera swoją decyzję o zakupie. Dlatego też nie może być on ich pozbawiony, bo ich brak narusza prawo konsumenta do informacji.

Na tej podstawie, Prezes Urzędu stwierdza, że w/w zarzut strony jest oczywiście bezzasadny.

Ad. 2)

Przeprowadzona kontrola pozytywnie wypadła w zakresie rzetelności obsługi, legalności prowadzonej działalności. Wszystkie nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zostały natychmiast wyeliminowane. Podkreślenia wymaga również fakt, że organy kontroli państwowej nie stwierdzały nieprawidłowości w zakresie prowadzonej działalności.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, Prezes Urzędu informuje co następuje.

Przedmiotowa decyzja oparta jest o art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Rzetelność obsługi i legalność prowadzonej działalności nie jest przedmiotem tego postępowania tylko jest nim prawidłowość uwidaczniania cen. Wyeliminowanie nieprawidłowości przez przedsiębiorcę nie stanowi podstawy do uchylenia decyzji organu I instancji.

W swoim wyroku o sygn.. akt II GSK 541/19 z dnia 11 sierpnia 2022 r. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł w punktach 8 i 9: „Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 złotych. Niewywiązanie się z powyższego obowiązku wypełnia znamiona deliktu administracyjnego, za którego popełnienie ustawodawca przewidział stosowną karę administracyjną. W świetle przepisów cyt. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, nałożenie takiej kary jest obligatoryjne, co oznacza, że organ nie może odstąpić od ukarania przedsiębiorcy, pomimo usunięcia naruszenia konkretnego obowiązku. Naczelny Sąd Administracyjny zauważa, że z woli ustawodawcy nawet jednorazowe naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług stanowi delikt administracyjny.”

Na tej podstawie Prezes Urzędu stwierdza, że w/w zarzut jest oczywiście bezzasadny.

Ad. 3)

Kara w wysokości 1.300,00zł jest bardzo duża i znacznie pogorszy sytuację firmy

Odnosząc się do powyższego zarzutu, Prezes Urzędu informuje co następuje.

Dyrektywa 98/6/WE określa cele i kontekst stosowania przesłanki proporcjonalności kar. Celem dyrektywy jest nałożenie obowiązku, by cena sprzedaży i cena jednostkowa na wszystkich produktach oferowanych do sprzedaży przez podmioty gospodarcze była jasno podana w celu lepszego przekazania informacji konsumentom i oraz umożliwienia porównywania cen. Cel dyrektywy został ustalony w art. 1 tej dyrektywy, a kontekstem jest podawanie cen konsumentom. *„Celem niniejszej dyrektywy jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez podmioty gospodarcze w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen”.*

W tym względzie dyrektywa ta, jak stanowi jej motyw 12, ma zapewnić jednolitą i przejrzystą informację z korzyścią dla wszystkich konsumentów na rynku wewnętrznym.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy 98/6/WE:

„Państwa Członkowskie ustanowią kary za naruszenie przepisów krajowych przyjętych w celu stosowania niniejszej dyrektywy, oraz podejmą wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, że są one stosowane. Kary te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.”

Ustawodawca unijny określił trzy przesłanki wymiaru kary czyli skuteczność, proporcjonalność i charakter odstraszający. Na gruncie niniejszej sprawy ta skuteczność i proporcjonalność kary podlega ocenie w kontekście wielkości przedsiębiorcy. Skuteczność wymiaru kary jest oceniana również z punktu widzenia prewencji ogólnej i szczególnej. Miarą wielkości przedsiębiorcy jest wielkość jego obrotów. Przedsiębiorca został zakwalifikowany do mikro-przedsiębiorców co spowodowało wymierzenie kary w wysokości zbliżonej do dolnego progu. Uwzględniono również przesłankę dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, która została oceniona pozytywnie dla przedsiębiorcy. Wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1.300,00 zł stanowi 6,5 % górnego wymiaru kary, pomimo stwierdzenia 54 % niezgodności w stosunku do towarów skontrolowanych w zakresie

przestrzegania przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu. Zastosowanie tych przesłanek zostało dokładnie omówione w pierwszej części niniejszej decyzji.

Pogorszenie sytuacji firmy nie może zostać uwzględnione, ponieważ strona prowadzi profesjonalną działalność gospodarczą i jest obowiązana do znajomości i przestrzegania przepisów prawa, która tej działalności dotyczy.

Na tej podstawie Prezes Urzędu stwierdza, że w/w zarzut jest oczywiście bezzasadny.

Prezes Urzędu ocenił również przesłanki do umorzenia postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej i poprzestaniu na pouczeniu określone w art. 189f § 1 i 2 KPA i stwierdza, że nie znajdują one zastosowania w sprawie.

Zgodnie z art. 189f § 1 KPA Organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a Strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na Stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony Organ administracji publicznej lub Strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Do zastosowania instytucji odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 KPA konieczne jest jednoczesne spełnienie dwóch przesłanek: zaistnienia znikomej wagi naruszenia prawa i zaprzestanie przez Stronę naruszania prawa. Obydwie przesłanki powinny być spełnione kumulatywnie, czyli zaistnienie tylko jednej przesłanki nie uprawnia Organu do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary.

Wagę naruszenia prawa odnosi się do poziomu naruszenia norm chroniących interes publiczny lub interes społeczny, rozumiany jako interes konkretnej grupy społecznej. W tym przypadku chodzi o naruszenie interesu społecznego, czyli interesu konsumentów. Strona narusza interes tej grupy społecznej, która posiada uprawnienie do zapoznania się z ceną jednostkową przed zawarciem umowy sprzedaży. W ocenie Prezesa Urzędu, nie zachodzi w tym przypadku znikoma waga naruszenia prawa, ponieważ strona narusza interes konsumentów. Strona wykorzystuje sytuację, że konsument jest stroną słabszą w relacji z przedsiębiorcą i narzuca mu sposób dokonywania zakupu bez możliwości uprzedniego zapoznania się z ceną jednostkową. Prezes Urzędu stoi na stanowisku, iż ustalony stan faktyczny nie stwarzał podstaw do uznania powstałego naruszenia za znikome a zawinienie Strony było ewidentne. Konsumenti pozbawieni dostępu do prawidłowo uwidocznionych cen jednostkowych towarów pozbawieni są tym samym możliwości pełnego rozeznania i podjęcia obiektywnej decyzji w sprawie dokonania zakupu. W ocenie Prezesa Urzędu, nie zachodzi w tym przypadku znikome naruszenie prawa. Z uwagi na uzupełnienie brakujących cen jednostkowych, działanie przedsiębiorcy można zakwalifikować jako zaprzestanie naruszenia prawa. Niemniej jednak jest to niewystarczające do odstąpienia od wymierzenia kary, ponieważ obydwie przesłanki powinny być spełnione łącznie.

Nie została spełniona również przesłanka druga zawarta w pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo

skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Odnosząc się natomiast do art. 189f § 2 KPA, który wskazuje na możliwość odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w przypadkach innych niż wymienione w art. 189f § 1, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że naruszenia te nie pozwalają na spełnienie celów dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Celem tym jest przestrzeżenie przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 KPA Organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez Organ drugiej instancji oceny, że decyzja Organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez Organ drugiej instancji. Prezes Urzędu przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez Organ pierwszej instancji oraz uznał, że Małopolski WIIH zasadnie nałożył na przedsiębiorcę K. K. prowadzącego działalność pod firmą K. K. B. karę pieniężną w wysokości 1.300,00 zł z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach co wyraziło się nieuwidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 38 rodzajów towarów w opakowaniach objętych takim obowiązkiem, na ogółem 71 towarów poddanych ocenie w zakresie stosowania oznaczeń cenowych.

Tym samym decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie nr 119/2022 (nr akt kontroli ZS.8361.209.2022) z dnia 7 października 2022 r. wydana w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę Pana K. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: K. K. B. kary pieniężnej w wysokości 1.300,00 zł powinna pozostać w obrocie prawnym.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

*Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departament Inspekcji Handlowej*

